

Демборинська Вікторія
студентка групи ПФМ-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Зарічна Надія
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна

Viktoriia Demborynska
Student of PFm-51 group
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific Spervisor: Nadiia Zarichna
PhD (Economics)
Associate Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**РОЛЬ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ
THE ROLE OF FINANCIAL CAPACITY IN SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OF THE COUNTRY**

У ринкових умовах, які характеризуються невизначеністю та динамічністю, як кожне підприємство, так і органи влади мають адекватно оцінювати власні можливості розвитку та ефективно розпоряджатися наявними фінансовими ресурсами. Ринкові трансформації в національному і світовому вимірах відображають посилення фінансової глобалізації та активізацію переміщення фінансових ресурсів у різних формах, що, у свою чергу, посилює значення фінансового потенціалу у реалізації стратегічних цілей економічних суб'єктів і країни в цілому. Теоретичне підґрунтя розглянутої проблеми пов'язано і з відсутністю чіткого алгоритму створення Стратегії сталого розвитку в Україні, необхідність якої давно визнана на законодавчому рівні, проте в реальному житті існує ряд проблем щодо практичних кроків в напрямку реалізації. Це визначає актуальність та необхідність подальших наукових досліджень фінансового потенціалу та його ролі у забезпеченні сталого розвитку країни.

Метою написання статті є дослідження економічної категорії «фінансовий потенціал», визначення ролі фінансового потенціалу у забезпеченні сталого розвитку країни.

Загальновідомо, що однією із базових характеристик економіки країни, основою її конкурентоспроможності, безпеки і сталого розвитку є економічний потенціал. У перекладі з латинської, потенціал – це сукупність наявних засобів, можливостей у певній галузі. При конкретизації об'єкта управління, потенціал означає наявність можливостей та здібностей (навиків та вмінь) окремої особи (трудового колективу), за реалізації яких збільшується ефективність цього об'єкта (підприємства, регіону, країни). Тобто, наявний потенціал поєднує минуле, характеризує теперішнє та орієнтується на майбутнє.

У планово-адміністративній економіці економічний потенціал розглядався як сукупність накопичених ресурсів та невикористаних потенційних можливостей у сфері виробництва матеріальних благ та послуг з метою найбільш повного задоволення потреб суспільства. Сучасні науковці трактують економічний потенціал як сукупну здатність економіки країни, її галузей підприємств, домогосподарств здійснювати виробничо економічну діяльність, випускати продукцію, товари, надавати послуги, задовольняти суспільні потреби, забезпечувати розвиток виробництва і споживання. В економічній науковій літературі поняття «фінансового потенціалу» часто ототожнюють з поняттям

бюджетного, податкового або інвестиційного потенціалу. Із здійснення ринкових перетворень в державі змінюється і зміст цього терміну, поширюючи значення та надаючи йому динаміки. В результаті відбувається поступове еволюційне розмежування поняття «фінансовий потенціал» і «фінансовий ресурс». Сьогодні приділяється велика увага стратегії економічного розвитку країни, одну з вирішальних ролей у якій має відіграти її фінансовий потенціал.

Необхідність вирішення теоретичних та практичних завдань управління фінансовими ресурсами активізує роль фінансового потенціалу у забезпеченні сталого розвитку країни. Важливою складовою реалізації стратегії сталого розвитку України є модернізація фінансового механізму, основна мета якої – підвищення ефективності використання фінансового потенціалу й оптимізація управління наявними фінансовими ресурсами. Сьогодні постала необхідність вдосконалення фінансових методів, інструментів, важелів, нормативно-правового й інформаційного забезпечення на всіх рівнях економічної системи держави для забезпечення сталого її розвитку. Найважливіші принципи і пріоритети сталого розвитку представлені в «*Порядку денному на XXI століття*», який був прийнятий у 1992 р. на Міжнародній конференції ООН з довкілля і розвитку у Ріо-де Жанейро. В 2015 році 193 держави-члени Організації Об'єднаних Націй на Саміті зі сталого розвитку в Нью Йорку одноголосно прийняли нову глобальну програму сталого розвитку, що містить 17 цілей, яких світ має досягнути до 2030 року. Найголовнішими є: побороти голод та бідність; забезпечити підтримку здоров'я та поширення здорового способу життя для всіх людей, незалежно від віку

Перший рівень визначається як результат минулого нагромадження системою сукупних властивостей, які зумовлюють можливість її до функціонування та розвитку, а поняття «потенціал» набуває значення «ресурс».

Другий рівень розглядається як такий, де реалізуються наявні реалізовані та нереалізовані можливості, а поняття «потенціал» відповідає поняттю «резерв». Третій рівень свідчить, що потенціал «орієнтується на майбутнє», містить елементи майбутнього розвитку та виступає «єдністю стійкого і мінливого станів».

У результаті проведеного дослідження встановлено, що фінансовий потенціал держави є сукупністю наявних і потенційних фінансових ресурсів та людських властивостей, що мобілізуються й спрямовуються на забезпечення сталого розвитку. Головним об'єктом фінансового потенціалу виступають економіка. Фінансовий потенціал сприяє визначенню результативності використання фінансових активів, досягненню індикативних, планових та прогнозних показників, у тому числі ліквідності, стійкості, прибутковості, платоспроможності тощо. У сучасних умовах політичної, економічної та соціальної нестабільності на передній план висувається проблема вивчення фінансового потенціалу сталого розвитку країни.

Перелік використаних джерел:

1. 7 цілей сталого розвитку – відлік пішов. URL: <http://ecoclubua.com/2016/01/17-tsilej-staloho-rozvytku/>
2. Алексеенко І. І. Прогнозування розвитку фінансового потенціалу адміністративно-територіальної одиниці / І. І. Алексеенко, URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1204/12aiipod.pdf>
3. Буряченко А. Є. Фінансовий потенціал регіонального розвитку: Монографія. К.: КНЕУ, 2013. 342 с.
4. Газуда М. В., Индус К. П., Лалакулич М. Ю. Детермінанти формування і удосконалення системи управління фінансовим потенціалом України / М. В. Газуда, К. П. Индус, М. Ю. Лалакулич. Ужгород: Видавництво «ФОП САБОВ А. М.», 2017. 220 с.